

AUSTRÀLIA: TERRA ANTIGA, TRADICIONS MIXTES

JOHN SWEENWY

Mèxic

Austràlia és probablement el continent menys conegut pels llatinoamericans, encara que, com per a moltes persones d'altres parts, ha estat refugi per a guatemalencs, nicaragüencs, salvadorencs, bolivians, uruguaians i per a un nombre especialment significatiu de xilens.

És una terra gran, d'uns 7,7 milions de km², però també molt seca. Més d'una quarta part és un veritable desert, i un altre quart, terra molt seca. És un continent molt antic si parlem de la geologia. És més o menys al centre de la part més àmplia de la placa continental que també abasta l'Índia (l'Himàlaia representa el xoc d'aquesta placa en el seu viatge cap el nord). Així, en contrast amb les Amèriques, no hi ha activitat volcànica i molt poques tremolors. Les muntanyes són molt antigues i desgastades per l'erosió. La muntanya més elevada té la mateixa altitud sobre el nivell del mar que la Ciutat de Mèxic. Per això mateix, la terra no és gaire fèrtil, està més aviat cansada.

Com que l'abasta el tròpic de Capricorn, i per tant desert, és en general una terra calenta. Al centre, on hi ha zones sota el nivell del mar, pot fer-hi molta calor durant el dia, depassant fàcilment els 40 graus.

Hi ha relativament poca població per la seva extensió: aproximadament 17 milions de persones. La majoria viuen en una franja entre la gran serralada de l'est i la costa orient, que és la zona amb més pluja.

Al costat d'aquesta terra antiga, hi ha la gent de la terra: els indígenes, que avui dia són només uns 300.000. Porten més de 30 mil anys vivint-hi, en notable harmonia amb la seva sagrada mare terra, amb els seus animals i plantes. Fins que van arribar els blancs (la primera colònia anglesa s'hi va establir l'any 1788), els indígenes i els seus gossos eren els únics

mamífers amb placenta: tots els altres eren marsupials i alguns monotremes (l'ornitorinc i un tipus d'ós formiguer, l'equidna: mamífers que ponen ous!). L'ecologia d'Austràlia, pel seu aïllament, és també molt antiga: la majoria dels marsupials d'Amèrica es van extingir fa milions d'anys. Per la mateixa raó, i per la sequedat, és una ecologia molt fràgil.

Des de la seva arribada fins avui, els europeus no s'han destacat per la seva entesa ni amb la terra ni amb els seus habitants originaris. Consideraven els aborígens com una resta de l'evolució destinada també a l'extinció, com a procés natural. Així no se'ls va fer difícil entendre's a si mateixos com els agents de l'avenç de l'evolució, esgotant la seva extinció i la de moltes espècies d'animals. Era el «progrés». Les cultures indígenes eren massa respectuoses i no estaven preparades per resistir la guerra no declarada dels blancs, que no els reconeixien com a humans. Els indígenes no van tenir, per exemple, el dret de votar fins a 1961. Van ser massacrats, encadenats, sotmesos sense defenses a les malalties europees, empresonats... Encara continua el racisme contra ells. Hom només ha de revisar qui es troba a les presons dels estats d'Austràlia occidental i el Territori del nord, per constatar-ho.

Els anglesos van trigar com uns 60 anys a poder sembrar i collir a Austràlia perquè les varietats que van portar d'Europa no servien. Els més de 200 anys d'agricultura anglesa han deixat un saldo molt negatiu a la terra. Està augmentant molt la salinitat de les terres; moltes ja no es poden utilitzar, fins i tot. Entre els altres problemes ecològics que té Austràlia, n'hi ha un altre causat no només pels australians sinó per molts altres: sobre Austràlia hi ha el forat a la capa d'ozó, fet que resulta nociu perquè deixa passar molt més els raigs

ultraviolats, i la gent es crema més fàcilment, fins al punt que hi ha major perill de càncer de la pell.

Totes aquestes coses semblen negatives, però Austràlia també té el seu costat bo. La consciència general de la situació dels indígenes ha crescut molt durant els últims anys i també la consciència de la importància de la cura ecològica. Molts d'australians veuen la necessitat d'entendre millor els altres i de relacionar-nos amb el nostre ambient per poder conviure, en lloc de conquerir.

Comencem aquest recorregut ràpid esmentant els llatinoamericans que viuen a Austràlia. Ha estat un país de molta immigració especialment en el segle XX. A Sydney, la ciutat més gran (d'uns 4 milions) es parlen més de 150 idiomes (!).

Encara que la presència europea va començar amb una colònia penal anglesa, des d'aquell moment no eren mers anglesos que vivien allà sinó també celtas (irlandesos i escocesos) i d'altres. El primer de gener de 1901, Austràlia es va declarar com a federació d'estats independents, tot i que encara reconeix la reina d'Anglaterra com el cap de l'Estat. Avui dia hi ha més força que mai per declarar-la una república, i així remoure un símbol de lleialtat que la majoria no sent, perquè mai no van compartir la història amb els anglesos.

La mescla, els orígens europeus com presos, han generat una certa falta de respecte a l'autoritat i a les seves cerimònies de pompa: Austràlia continua sent un país de molta informalitat i alhora de moltes tradicions.

L'anomenen globalització... ...PERÒ ÉS «NORDAMERICANITZACIÓ»

Johan Galtung
Universitat de Hawa

La majoria de les persones no ho sap: va haver-hi una comissió d'economistes dels Estats Units als quals es va demanar que trobessin una paraula que expressés d'una manera significativa l'expansió econòmica nord-americana. La comissió va optar per la paraula «*globalització*». Des de llavors tots diuen *globalització*, perquè la CNN diu *globalització*, i perquè tota la premsa comercial comprada per les corporacions multinacionals diu *globalització*.

Darrere d'aquesta *globalització*, el que hi ha és un procés de *nordamericanització*. Què és això? És el domini del món gairebé total, en l'àmbit polític, militar i cultural, en un anglès amb accent nord-americà, la llengua introduïda pel British Council, a través del colonialisme britànic, per ensenyar Shakespeare, Mikey Mouse, Madonna i Michael Jackson.

La definició que jo donaria a la *globalització* és: *un procés que compta amb la participació de totes les generacions, totes les races, totes les classes socials, totes les nacions i tots els Estats, de cara a un món millor*.

Però el que s'està fent és el contrari: és l'elecció d'una nació: l'anglosaxona. D'un Estat: els EUA i Anglaterra. D'un sexe: el masculí. D'una classe: la mitjana alta. I, naturalment, d'una raça: la blanca.

Veritablement, és un insult anomenar a tot això *globalització*. I l'únic instrument possible per defensar el veritable concepte de *globalització*, és l'ONU, però és un instrument vulnerable, que carrega molts errors sobre l'espatlla.

El problema major que afronta és la falta de democràcia. Als EUA la democràcia és el monopoli d'un partit amb dues ales de dreta (demòcrates i republicans), amb exclusió de tots els altres. Com tothom sap, allà es té tanta por del poble, que les càmeres de televisió no enfoquen mai el públic, pel temor que es poguessin veure les seves manifestacions. No hi ha democràcia quan es té por del poble.

Potser un país que no paga la seva quota i que trenca les normes internacionals, no hauria de ser soci de les Nacions Unides... Però, mentre les coses continuïn com estan, sempre hi haurà una cadira lliure per als EUA. Això no obstant, l'ONU podria trobar una altra seu fora de Nova York, per exemple Hong Kong. Seria magnífic, fins i tot per al contacte amb el món oriental. Seria com recordar que les Nacions Unides no són propietat d'Occident.

